

6. Cognitive skills. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Cognitive_skill#:~:text=Cognitive%20functioning%20refers%20to%20a,with%20learning%20and%20problem%20solving . (дата звернення: 16.08.2022).
7. Connaissance. URL: <https://fr.wikipedia.org/wiki/Connaissance> . (дата звернення: 16.08.2022).
8. Erkenntnis. URL: <https://de.wikipedia.org/wiki/Erkenntnis> . (дата звернення: 16.08.2022).
9. Raven JC (1938) Guide to Using Progressive Matrices (1938): The Design and Use of the Scale-Instructions-Records and Marking-Key-Normal Score Composition-Norms for Children and for Adults Up to the Age of 65 – Bibliography. London: HK Lewis.
10. Ukrainian children's books: recommendations for publishers. URL: <https://worldkidlit.wordpress.com/2022/05/09/ukrainian-childrens-books-recommendations-for-publishers/> дата звернення: 09.10.2022)

О. Р. Тамберг

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

Науковий керівник:

к. п. н., доц. Прокопчук Н. Р.

ВИКОРИСТАННЯ СМАРТ-ГАДЖЕТІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ОДНА З УМОВ РОЗВИТКУ ІНТЕРАКТИВНИХ УМІНЬ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Постановка проблеми. Активне застосовування смарт-гаджетів у поєднанні з можливостями всесвітньої мережі Інтернет в освітніх цілях є популярною проблемою для методистів та вчителів протягом останніх десяти років. Більшість досліджень присвячено дослідженню ролі смарт-гаджетів на уроках іноземної мови та їх вплив на рівень знань учнів [4: 72].

Останніми роками (починаючи з 2010-х років) широкого поширення набули смартфони та планшети, якими володіють більшість класу; вони є простими у використанні, а їх функціонал простий в зверненні, дає більше свободи у виборі методів навчання і мобільніше, тобто дозволяє навчатися де і коли зручно [1: 5].

В Україні мобільне навчання тільки починає асиміляцію в навчальному процесі.

Незважаючи на повсюдне використання смарт-пристроїв, дослідження в області їх асистування у вивченні іноземних мов ще не так поширені, а також не пропонуються в якості компонента навчально-методичного комплексу,

більш того, використання будь-яких пристроїв крім комп'ютера учнем не передбачено шкільними програмами.

Метою статті є аналіз ефективності та доцільності використання смарт-гаджетів як одна з умов формування інтерактивних вмінь учнів старшої школи на уроках англійської мови на основі опрацьованих досліджень.

Аналіз досліджень. У роботах Н. А. Охріменко, С. Шаповал, Р. Шевченко, О. Шерстюк, Г. Чумакової, О. Дмитрука, О. Косовської, М. Левчук, М. Томчук, Ю. М. Ісакової, Гайдай, Т. Головачук, Н. Губрія, Р. Гуревич, Н. Тихомирової, В. Бикова, О. Спіріна, Н. Добровольської, В. Дубініної, Н. Маслової, В. Рязанцевої, описані наукові пошуки, направлені на педагогічні підходи до вивчення смарт-середовища та смарт- технологій. До прикладу, спільна наукова праця О. Спіріна та В. Бикова “Проблеми та завдання сучасного етапу інформатизації освіти”[2], розглядає впровадження ІКТ з метою модернізації системи освіти в Україні.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо можливі види роботи зі смарт-гаджетами на уроках ІМ для формування інтерактивних умінь учнів старшої школи.

Наступні можливості смартфонів та планшетів являються найбільш використовуваними не лише учнями, а й людьми всього світу: голосові та відеодзвінки, калькулятор, текстові повідомлення, будильник, музичний програвач, камера, календар. Взявши все вищесказане, можна зробити припущення, що дозволити своїм учням, наприклад, використовувати функцію “Нотатки” для запису нотаток під час говоріння партнера, або скористатись своїм інстаграм-акаунтом, щоб розповісти про свої канікули та описати їх - це хороша ідея використання смартфона чи планшету. Це може допомогти учням бути більш зібраними і точними під час виконання завдання [3: 34].

Станом на сьогодні, актуальним завданням освіти є пошук найоптимальніших шляхів мотивації учнів до навчально-пізнавальної діяльності, формування умінь практичного і творчого застосування здобутих знань, підвищення їхньої розумової активності, зокрема засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Smart-технології стали невід’ємною частиною сучасного життя (близько 95% учнів володіють телефоном або планшетом), вони роблять можливим для вчителів урізноманітнити процес вивчення ІМ, зробити його більш ефективним, доступним, мотиваційним і інтерактивним.

На даний момент, мотивацію у вивченні англійської мови може бути розширено через більші можливості сучасних мобільних пристроїв та дозволеність їх використання на уроках ІМ. Викладачі можуть використовувати для досягнення різних цілей навчання іноземної мови, які мають досягти учні, певні можливості та додатки, які ми змогли виокремити на основі проаналізованої літератури, а саме:

1. *пошук інформації;*

Все частіше вчителі звертаються до проєктної роботи як до завдання, що готує учнів використовувати мову у повсякденному житті, та й навчально-

методичні комплекси не рідко пропонують учням знайти додаткову інформацію до теми чи інформацію, яка підтверджує їх думку - усе це все частіше стає однією з умов гарно проведеного заняття.

Для користування такою функцією учню лише необхідний доступ по інтернету та сам пошуковий запит.

2. освітні програми;

Існує величезна кількість мобільних додатків, платформ та ресурсів (Google Forms, Survey Monkey, Kahoot!, Socrative, Plickers та багато інших), за допомогою яких вчитель має можливість швидко оцінити знання та вміння учнів. Як правило, ці програми можуть працювати в різних операційних системах (Windows, Linux, Android, iOS), тому учень може відповідати на контрольні запитання або проходити тест із власного мобільного пристрою, а не стаціонарного комп'ютера навчального закладу.

3. неосвітні програми.

Смарт-девайси надають можливість учням мати доступ до додаткової інформації, підготовленої вчителем на уроці або поза його межами. Наприклад, можна подати посилання на джерела у вигляді QR-кодів, розпізнати які можуть девайси учнів. Таким чином, кожен учень може ознайомитися з додатковою інформацією, яка може містити, як текст так і відео та графічні матеріали, необхідні для роботи у парах, міні-групах чи групах.

За допомогою такого виду роботи на уроках, можна урізноманітнювати навчання, при цьому заощаджуючи час та кошти на роздрук.

З одного боку, смартфон можна застосовувати в будь-якому розділі навчальної програми, і цьому є велика кількість **переваг**:

- можливість використання та навчання будь-де та будь-коли;
- більшість учнів уже мають свої власні гаджети (планшети та смартфони) і завдяки цьому проблема їх відсутності у певної кількості тих, хто навчається, вирішується роботою в парах;
- компактність, а тому займають менше місця та більш зручні у використанні в порівнянні з ноутбуками;
- можливість миттєвого обмін інформацією;
- відповідність використання до головної ідеї Закону про освіту [5], адже її суть полягає в запровадженні нових технологій;
- персоналізація навчання, можливість завантаження додатків згідно рівня, теми, функцій навчання та ефективного використання навчального часу на уроках.

В той же час, поряд з позитивними сторонами використання мобільних додатків в навчальному процесі існують і **недоліки**:

- негативний вплив пристроїв на здоров'я учнів;
- можливості та функції девайсів можуть значно відрізнятися відповідно до цінової політики, версії та моделі, що може призвести до суперечок та розвитку класової нерівності учнів;

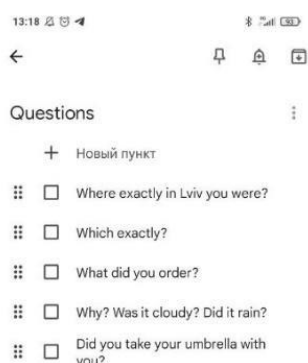
- завжди є можливість та страх, що учень буде використовувати свій пристрій для особистих цілей;
- гаджет можна забути вдома, або батьки не дадуть дитині взяти його з собою, або акумулятор матиме недостатній рівень заряду.

Щоб такі проблеми не виникали і не створювали дискомфорт, процес має бути організований так, щоб смарт-гаджет став інструментом, що допомагає знайти необхідну інформацію, яку не озвучували на уроці через нестачу часу [2: 198].

Проте, враховуючи популярність і масовість використання цих смарт-пристроїв школярами, вважаємо, що застосування їх заради вдосконалення іншомовних навичок й умінь сучасних учнів важко переоцінити. На сучасному етапі найбільш конструктивним представляється підхід, згідно з яким мобільні гаджети не слід протиставляти викладачеві, а доцільно розглядати його як засіб підтримки професійної діяльності навчального процесу. Інтернет створює унікальну можливість для тих, хто вивчає іноземну мову, користуватися автентичними текстами, слухати і спілкуватися з носіями мови. [6: 237]

Розглянемо ймовірні види роботи зі смартфонами на уроках ІМ. Так наприклад, нотатки можна використовувати для запису відповідей учнів та аналізу їх говоріння:

Task 1. Pair-up. Think of your last trip and share it with a partner. While your partner is speaking, write clarifying questions in Notes on your phone.

For example: *I really enjoyed the trip to Lviv. Where exactly in Lviv you were?*

For lunch we went to the café. Which exactly? What did you order?

The weather wasn't pleasant, as it is always in Lviv judging from my experience. Why? Did it rain? Was it cloudy? Did you have your umbrella with you?

Task 2. When your partner finishes, ask him/her questions you wrote.

Task 3. Tell about your last trip and be ready to answer the questions your partner asks you.

Галерею можна використовувати з фотографіями, які можна описувати своїм однокласникам, або організовувати дискусію з того чи іншого питання, наприклад:

Task 1. Find a picture of your favorite star (singer, actor, football player etc.) and send it to your partner. When you receive a picture of your partner's idol, describe their appearance and what personality you think they have.

Task 2. In pairs, agree/disagree with your partner's opinion. Ask for details and tell why this person is your

idol.

Також Instagram можна різнобічно використовувати під час вивчення тем “Подорожі”, “Вільний час”, “Школа” і т.д., наприклад:

Task 1. Go to the Instagram under the hashtag #travelling. Choose the picture that corresponds to your ideal holiday. Send it to your partner.

Task 2. Describe the picture using words and phrases etc. sundown, breathtaking, view, veranda, to look like, relaxed, posture, hills, clouds.

Task 3. Discuss with a partner:

- Why you might like it,
- What are the benefits of such holiday.

Таким чином, використання смарт-гаджетів дозволить істотно підвищити ефективність навчального процесу за рахунок забезпечення доступу до навчальних і довідкових ресурсів, організації взаємодії викладача зі студентами в режимі реального часу, організації дистанційного навчання, можливості проведення тестування, опитування, анкетування а також використання інших засобів в освітньому процесі.

Отже, завдяки мобільним технологіям з’являється можливість представляти навчальний матеріал на всіх його рівнях, об’єднуючи абстрактність теоретичного знання з конкретикою і наочністю практичного і представляючи ті чи інші його форми відповідно до навчальної мети. Варто також відзначити, що систематичне використання мобільних технологій в процесі навчання буде сприяти кращому розвитку інтерактивних умінь учнів.

Висновки. Враховуючи все вищесказане, на нашу думку гаджети можуть стати новим засобом навчання, який дасть можливість вчителям готувати свої уроки відповідно до потреб сучасних дітей, й до того ж матиме не розважальний, а навчальний характер. Таким чином, залучаючи смарт-девайси до процесу формування та розвитку інтерактивних умінь учнів і базуючись, при цьому на узгоджені та технологіях, а також на загальноприйнятих стандартах, на нашу думку, можна стверджувати про придатність та ефективність цього гнучкого навчання в освітньому інтерактивному середовищі за допомогою всесвітнього контенту, що постачає обширний доступ для отримання необхідних знань та мобільність навчання.

Список використаних джерел та літератури

1. Бабич А. Використання технології BYOD у процесі навчання в основній школі. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*. 2017. №2. С. 1-44.
2. Биков В. Спірін О., Пінчук О. Проблеми та завдання сучасного етапу інформатизації освіти. *Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики (до 25-річчя НАПН України)*. Київ, 2017. С. 191–198.

3. Горбатюк Р. М., Тулашвілі Ю. Й. Мобільне навчання як нова технологія вищої освіти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2013. №27. С. 31-36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2013_27_10 (Дата перегляду: 28.10.2022)
4. Гродський І. Використання технічних засобів навчання та сучасних інформаційних технологій. *Формування середовища навчання англійської мови у вищих навчальних закладах*. Київ, 2015. С. 68-76.
5. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Законодавство України : база даних / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19> (дата звернення: 28.10.2022)
6. Сергєєнкова О. П. Загальна психологія: навч. Посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. с. 297.

Ю. О. Ткачук

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

Науковий керівник:

к. п. н, доц. Папіжук В. О.

ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДУ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СТАРШІЙ ШКОЛІ

Надання якісних освітніх послуг – це постійний пошук ефективних методів викладання, перевірка їх ефективності на практиці, залучення передових інформаційних технологій та поповнення традиційних методів викладання нетрадиційними, сучасними, які будуть виглядати цікавими для учнів, таким чином мотивуючи їх до отримання знань.

Метод проблемного навчання – один із сучасних педагогічних методів, який починає активно впроваджуватися у навчальних закладах середньої освіти. Він передбачає, що учні отримують знання у результаті вирішення проблемних завдань, які побудовані на змісті матеріалу, тобто шляхом мислення, аналізу, творчості, розвитку пізнавальних інтересів, креативності та логічного мислення, а не простого заучування чи запам'ятовування їх у готовому вигляді [1: 73].

Проблемне навчання як один із методів викладання ставало предметом дослідження в наукових працях українських (Л. Бучек, Н. Дмітренко, Н. Жолобова, Т. Кулецька, В. Павленко, В. Редько, Г. Ромашкіна) та зарубіжних (І. Будас, М. Крайн, Г. Мауер, М. Уігар) вчених.

У своєму дослідженні ми вирішили проаналізувати особливості змісту та методики застосування технології проблемного навчання на уроках англійської мови, показати приклад створення проблемної ситуації для учнів старшої школи та здійснити експериментальну перевірку ефективності даного методу.